

KKK31-01:2014

**ÜLDISED EESKIRJAD OSALEMAKS
SÕNAKUULELIKKUSE VÕISTLUSTEL JA EKSAMITEL
ALGKLASSID, KLASSIDES 1 JA 2**

<i>Dokumendi nimetus</i>	<i>Üldised eeskirjad osalemaks sõnakuulelikkuse võistlustel ja eksamitel algklassid, klassides 1 ja 2</i>
<i>Dokumendi tüüp</i>	<i>Normatiivne</i>
<i>Ala</i>	<i>EKL-KKK Sõnakuulelikkus</i>
<i>EKL-KKK nr</i>	<i>31-01:2014</i>
<i>Rakendusala</i>	<i>Käesoleva dokumendiga kehtestatakse võistluste ja eksamite reegleid sõnakuulelikkuses algklassis ning klassides 1 ja 2</i>
<i>Kehtestatud</i>	<i>03.07.2013</i>
<i>Kehtestaja</i>	<i>EKL Volinike koosolek</i>
<i>Kehtib alates</i>	<i>01.01.2014</i>
<i>Seotud dokumendid</i>	

Sisukord

Üldosa.....	5
I OSALEMIST, VÕISTLUSTE JUHTIMIST JA HINDAMIST PUUDUTAVAD EESKIRJAD.....	5
1 Ametlike eksamite ja võistluste korraldamine.....	5
2 Sõnakuulelikkuse võistluste rahvuslikud reeglid ja hindamisjuhised.....	5
3 Osavõtuõigus sõnakuulelikkuse klassides.....	5
3.1 Võistlusklassid.....	6
3.2 Tervis.....	6
3.3 Antidopingu nõuded.....	6
3.4 Agressiivsus.....	6
3.5 Jooksuajaga ning tiined emased koerad.....	7
3.6 Muudatused välimuses.....	7
3.7 Steriliseeritud ja kastreeritud koerad.....	7
3.8 Koerte kontrollimine.....	7
3.9 Teised nõuded.....	7
4 Kohtunike hindamisõigus rahvusvahelistel sõnakuulelikkuse võistlustel.....	7
5 Pealiikumisjuht.....	7
6 Võistluste korraldus.....	8
7 Koerajuhi kohustused ja koera varustus.....	8
8 Koera käitumine/diskvalifitseerimine.....	8
9 Muud sätted.....	9
II VÕISTLUSTE KORRALDAMINE JA VARUSTUS.....	9
10 Võtete järjekord.....	9
11 Võistlejate arv.....	9
12 Võistlusväljaku suurus ja võtete distantsid.....	9
13 Varustus.....	10
14 III AUTASUD JA ÜLEMINEKUD.....	10
15 IV VÕTTED JA KOEFITSIENDID.....	11
16 V ÜLDISED SOORITUS- JA HINDAMISJUHISED.....	11
16.1 Sooritus- ja hindamisjuhised.....	11

16.2 Hinded.....	11
16.3 A) Üldised juhendid algklassi, klasside 1 ja 2 võtete hindamiseks ja sooritamiseks.....	12
16.4 B) Kirjeldused ja juhendid algklassi võtete sooritamiseks ja hindamiseks.....	16

Üldosa

Sõnakuulelikkuse (SK) koolituse eesmärk on õpetada koerale koostöötahet ja kontrollitud käitumist. Erilist tähelepanu pööratakse koera ja koerajuhi vahelisele kontaktile ja koera valmisolekule kuuletuda ka koerajuhist eemal viibides. Koera ja koerajuhi koostöö peab moodustama hea üldmulje.

Need reeglid ja juhised on koostatud edendama sõnakuulelikkust, kui sporti ning toetamaks võistlemist ka väljaspool oma riiki.

Need reeglid ja juhised kehtivad sõnakuulelikkuse eksamitel ja võistlustel nendes riikides, kus Kennelliit on otsustanud neid järgida.

I OSALEMIST, VÕISTLUSTE JUHTIMIST JA HINDAMIST PUUDUTAVAD EESKIRJAD

1 Ametlike eksamite ja võistluste korraldamine

- 1.1 Sõnakuulelikkuse võistluste ja eksamite korraldamise õigus on EKL-il ja kõigil EKL liikmesorganisatsioonidel.

2 Sõnakuulelikkuse võistluste rahvuslikud reeglid ja hindamisjuhised

- 2.1 Kennelliidud peavad avaldama oma kodulehel kogu vajaliku informatsiooni seoses rahvuslike reeglite, rahvuslike erinõuete ja seadusandluse seoses loomade riiki sisenemisel ning võistlustel osalemisega ning lisaks ka osavõtutasud ja pangaandmed nii, et osalejad kõikidest FCI liikmesmaadest saaksid osaleda. On kohustuslik, et võistlustele registreerimisel informeeritakse koerajuhte kõikidest vajalikest detailidest seoses võistluste ja kohalike erinõuetega, saates neile sellekohase meeldetuletuse.

3 Osavõtuõigus sõnakuulelikkuse klassides

Maailmameistri võistlustel (MM) osalemiseks peavad koerad olema vähemalt 15 kuu vanused ja registreeritud FCI poolt tunnustatud koeraregistris või eriregistris. AKC:i, KC:i või CKC:i registris olevad koerad võivad võistelda, kuid neile ei anta CACIOB:i.

3.1 Võistlusklassid

- 3.1.1 Alklass. Koertele, kes ei ole varem võistelnud ja on saanud 10 kuu vanuseks. Viimane võistlus algklassis on kolmanda I järgu saavutamisel.
- 3.1.2 Klass 1. Koertele, kes on saanud 10 kuu vanuseks. Viimane võistlus klassis 1 on kolmanda I järgu saavutamisel.
- 3.1.3 Klass 2. Koertele, kes on saavutanud ühe I järgu klassis 1. Viimane võistlus klassis 2 on kolmanda I järgu saavutamisel.
- 3.1.4 Klass 3. Koertele, kes on vähemalt 15 kuu vanused ning on saavutanud ühe I järgu klassis 2.
- 3.1.5 Klassi 3 võistlustele võib taotleda rahvusvaheliste võistluste õigusi. Osalemaks rahvusvahelise sõnakuulelikkuse klassi võistlusel, peavad koerajuht ja koer olema koos läbinud vähemalt eelviimase klassi (klassi 2 või klassi vastavate harjutustega) omal maal.
- 3.1.6 Kui koer on saavutanud mingis klassis I järgu, võib ta võistelda selles võistlusklassis edasi. Viimast korda võistleb koer antud klassis, kui ta saavutab kolmanda I järgu (v.a. Klassis 3).
- 3.1.7 Sõltumata eeltoodust on koeral õigus võistelda ühes klassis, kuni ta on saavutanud kolm esimest järku ühe riigi kohta.
- 3.1.8 Kui koer saavutab esimese järgu, ükskõik millises klassis ja riigis, on tal lubatud üle minna järgmisesse klassi.
- 3.1.9 Kui koer on korra osalenud kindlas klassis, siis ta ei saa osaleda enam madalamas klassis.

3.2 Tervis

- 3.2.1 Sõnakuulelikkuse eksamitel ja võistlustel ei või osaleda koerad, kes on pimedad või kurdid, samuti koerad, kes on haiged, vigastatud, plaasterdatud või sidemetes.

3.3 Antidopingu nõuded

- 3.3.1 Eksamitel ja võistlustel ei ole lubatud osaleda koertel, kellele on antud valuvaigistavaid ravimeid või dopingut (täpsem nimekiri ning kirjeldus välja antud FCI eeskirjadega).
- 3.3.2 Osalev koerajuht peab võimaldama eksami või võistluse ajal koera kontrollimist nimetatud ainete suhtes.
- 3.3.3 Juhul, kui nimetatud ainete kasutamine leiab kinnitust, on korraldaja kohustatud sellest teavitama EKL-KKK eestseisust 2 tööpäeva jooksul pärast vastava informatsiooni selgumist ning EKL-KKK eestseisus võib määrata koerajuhile või koera omanikule karistuse vastavalt konkreetsele situatsioonile.

3.4 Agressiivsus

- 3.4.1 Agressiivsed koerad ei tohi siseneda võistluspaika. Kohtunik diskvalifitseerib iga koera, kes ründab

või üritab rünnata inimest või teist koera. Juhtum märgitakse koera võistlusraamatusse ning aruanne saadetakse koera ja võistlust korraldava riigi kennelliitu.

3.5 Jooksuajaga ning tiined emased koerad

3.5.1 Jooksuajaga emased ei tohi võistelda sõnakuulelikkuse võistlustel (v.a rahvusvahelistel- ja rahvuslikel punktivõistlustel klassis 3). Jooksuajaga emased peavad võistlema viimastena. Neid peab hoidma eemal võistluspaigast, kuni kõik teised koerad on lõpetanud oma sooritused.

3.5.2 Osaleda ei tohi emased koerad, kellel on võistluspäevaks alla kaheksa nädala vanused kutsikad või kui väljaarvutatud poegimiseni on jäänud vähem kui neli nädalat.

3.6 Muudatused välimuses

3.6.1 Koerad, kellel on kupeeritud saba või kõrvad või kellele on tehtud mõni kosmeetiline operatsioon, võivad osaleda sõnakuulelikkuse võistlustel.

3.7 Steriliseeritud ja kastreeritud koerad

3.7.1 Steriliseeritud ja kastreeritud koerad võivad osaleda võistlustel.

3.8 Koerte kontrollimine

3.8.1 Korraldaja peab organiseerima koete kontrollimise kohtuniku või veterinaari poolt.

3.9 Teised nõuded

3.9.1 Kui sõnakuulelikkuse võistlus toimub koos koertenäitusega, siis ei tohi olla nõuet koera osalemiseks näitusel.

4 Kohtunike hindamisõigus rahvusvahelistel sõnakuulelikkuse võistlustel

4.1 Sõnakuulelikkuse võistluste kohtunikel peab olema läbitud piisav koolitus sõnakuulelikkuse hindamisest ja nad peavad olema tunnustatud oma riigi kennelliidu poolt.

5 Pealiikumisjuht

5.1 Võistlustele peab olema määratud pealiikumisjuht. Pealiikumisjuht on vastutav praktilise korralduse eest ning ta peab omama vastavat kvalifikatsiooni.

5.2 Kvalifitseeritud liikumisjuht peab juhendama võtteid klassides 2 ja 3. Soovitavalt ka algklassis ja klassis 1.

5.3 Kui on võistlejaid välismaalt, siis lepitakse eelnevalt kokku suhtluskeel. Klassis 3 peab liikumisjuht olema võimeline juhendama võtteid inglise keeles või keeles, mis on eelnevalt kokku lepitud.

5.4 Kui võtted on jagatud mitme kohtuniku vahel, peab olema ka vastav arv liikumisjuhte (vähemalt üks liikumisjuht igas ringis).

6 Võistluste korraldus

- 6.1 Sõnakuulelikkuse võistluste korraldust juhivad (pea)kohtunik ja (pea)liikumisjuht. Kui võistlustel on rohkem kui üks kohtunik, määratakse üks neist peakohtunikuks ja kohtunike meeskonna juhiks.
- 6.2 Vahejuhtumite korral, mis ei ole lahendatavad nende eeskirjade ja juhenditega, on kohtuniku (või peakohtuniku) otsustada, kuidas juhtum lahendada või võistlust jätkata.

7 Koerajuhi kohustused ja koera varustus

- 7.1 Koerajuhi kohustused võistlejana algavad siis, kui ta saabub võistluspaika ja lõpevad pärast lõputseremooniat. Koerajuht peab järgima reegleid ja etteantud juhiseid. Koerajuhilt eeldatakse korrektset käitumist ja sobilikku riietust. Kui koerajuht ei täida eeskirju või käitub muul viisil kohalt, võib kohtunik ta võistlustelt eemaldada. Kohtuniku otsus on lõplik ning võistlejal pole õigust kohtuniku otsust vaidlustada.
- 7.2 Koerajuht peab võistluspaika saabuma vähemalt 30 minutit enne võistluste algust.
- 7.3 Koera karistamine on keelatud. Lubatud on ainult tavalised kaelarihmad. Ogadega-, elektri-kaelarihmad ja muud sunniks kasutatavad esemed ning mõjutused, näiteks suukorv, on keelatud kogu võistluste ajal.
- 7.4 Soorituse ajal on koertel keelatud kanda tekke, mantleid, trakse, vihmajopesid, susse, sidemeid, plaastreid jms.
- 7.5 Koerajuht peab hoidma koera vasakul pool võtete ajal ja võtete vahelisel ajal. Kui koerajuhil on füüsiline puue või piiratud liikumine, võib koerajuht hoida koera paremal pool võtete ajal ja võtete vahelisel ajal. Koerajuht või võistkonna kapten peab sellest siiski teatama peakohtunikule enne võistluste algust. Teavitama peab kõiki koera sooritust hindavaid kohtunikke ja selle mõju hindamisele tuleb eelnevalt kokku leppida. Erikorraldus peab olema õigustatud ja sellega võib nõustuda, kui see ei mõju häirivalt teistele koertele ja võistlejatele. Kui koerajuht kasutab näiteks ratastooli, tuleb ta grupivõtetes paigutada rivi äärde selliselt, et teised koerad ei peaks temast mööduma.

8 Koera käitumine/diskvalifitseerimine

- 8.1 Kui koer ükskõik, millises võistluste etapis (soorituse ajal, enne või pärast sooritust) hammustab, üritab hammustada, ründab või üritab rünnata inimesi või teisi koeri, siis koer diskvalifitseeritakse. Koer kaotab kõik saadud punktid, seda ka juhul, kui koer on sooritanud kõik võtted. Kahepäevastel võistlustel kehtib diskvalifitseerimine ka järgmisel päeval, seega koer ei tohi võistelda ka teisel

päeval. Võistluse diskvalifitseerimise kohta tehakse märke koera võistlusraamatusse ja sellekohane teade saadetakse selle riigi kennelliitu, mida koer esindab, ning võistlusi korraldava riigi kennelliidule.

9 Muud sätted

- 9.1 Koerajuht ei tohi koera viia võistluste jaoks ettevalmistamisel olevale või valmisolevale väljakule ilma volitatud isiku (kohtuniku või vastutava liikumisjuhi) loata.
- 9.2 Rühmavõtetes (1 ja 2) on vähemalt kolm ja kõige rohkem kuus koera. Kui võistlustel osalevate koerte arv ei ole kuuega jagatav, võib kahes rühmas olla seitse koera.

II VÕISTLUSTE KORRALDAMINE JA VARUSTUS

Võtete järjekord, võistlejate arv, võistlusväljaku suurus ja vajalik varustus

10 Võtete järjekord

- 10.1 Kohtunikul (peakohtunikul) on õigus korraldajaga kokku leppides määrata võtete järjekord ning jagada võtted rühmadesse. Võtete järjekord on kõikidele võistlejatele ühesugune.

11 Võistlejate arv

- 11.1 Võistlus peab olema korraldatud selliselt, et hindamine ei võtaks aega rohkem kui viis tundi päevas. Järgida tuleb korraldaja riigi rahvuslikke reegleid. Ühe koera hindamiseks kuluv aeg sõltub võistluse korraldusest, liikumisjuhi tööst, kohtunikust ja võistlusel osalevate koerte tõugudest.
- 11.2 Alklass ja klass 1
- 11.2.1 Soovituslik on, et kohtunik ei hindaks rohkem kui umbes 30 koera päevas. Tunni aja jooksul jõuab hinnata umbes 6 koera.
- 11.3 Klassid 2 ja 3
- 11.3.1 Soovituslik on, et kohtunik ei hindaks rohkem kui umbes 25 koera päevas. Tunni aja jooksul jõuab hinnata umbes 4 koera.
- 11.4 Kui kohtunikke on rohkem, hindab iga kohtunik erinevate koerte samu võtteid. Sellisel juhul võib hinnatavate koerte arv olla suurem.

12 Võistlusväljaku suurus ja võtete distantsid

- 12.1 Väljaku suurus klasside 2 ja 3 jaoks sisetingimustes on vähemalt 20m x 30m. Kui võistlus toimub

välitingimustes, on soovituslik väljaku suurus vähemalt 25m x 40m. Algklassi ja klass 1 jaoks võib võistlusväljak olla veidi väiksem. Kui võtted toimuvad kahel või enamal väljakul, võib vähem ruumi vajavad võtted sooritada väiksemal väljakul. Väljaku piirjooned tuleb selgelt märgistada. Kohtunik otsustab, kas väljak on sobilik. Võtetes nimetatud vahemaad on ligikaudsed.

13 Varustus

13.1 Korraldaja hoolitseb selle eest, et alljärgnev varustus, võistluste eeskirjad ja -juhendid oleksid võistluspaigas saadaval.

- punktide näitamiseks peab olema tagatud hindamiskaartide olemasolu.
- võistlustel kasutatakse laudadest kokkupandavat umbes 1m laiust hüppetõket, mille kõrgust saab reguleerida 10cm kaupa umbes 10cm kõrguselt 70cm kõrguseni.
- tõke ei tohi olla külgtiibadega nagu agility's.
- korraldajad peavad tagama piisavalt märke ja koonuseid tähistamiseks vajadusel võtete algus- ja lõpukohad, samuti sooritus- ja pöördekohad jne. Märgid ja koonused peavad olema hästi nähtavad ja otstarbekohaste suurustega. Näiteks ruudu (klassis 1 võte 6 ja klassis 2 võte 5) nurgad peavad olema tähistatud umbes 15cm kõrguste koonustega.

13.2 Sobivad toomisesemed:

- puidust hantlid, kolm erineva suuruse/kaaluga sarja, mis sobivad erineva suurusega koeratõugudele. Igas suuruse-/kaalusarjas on kaks ühe suuruse ja kaaluga hantlit. Kasutusel olevad hantlid peavad kaalu ja suuruse suhtes vastama koera tõule (väike/keskmine/suur). Raskeim ja suurim ese on kaaluga umbes 450g. Koerajuht võib siiski valida endale sobiva suurusega hantli.
- metallist hantlid, kolme erineva suurusega, suurim hantel umbes 200g raskune. Kasutusel olevad metallhantlid peavad kaalu ja suuruse suhtes vastama koera tõule ja suurusele (väike/keskmine/suur). Koerajuht võib siiski valida sobiva suurusega hantli.
- puidust äratundmisesemed, suurusega umbes 2cm x 2cm x 10cm klassidele 2 ja 3. Tagada tuleb kuuest esemest koosnev komplekt korrutades osalevate koerte arvuga.

14 III AUTASUD JA ÜLEMINEKUD

14.1 Algklass

- 14.1.1 Esimese järk: 160 - 200 punkti, 80% (võrratu)
- 14.1.2 Teine järk: 140 - alla 160 punkti, 70% (väga hea)
- 14.1.3 Kolmas järk: 100 - alla 140 punkti, 50% (hea)

15 IV VÕTTED JA KOEFITSIENDID

- 15.1 Soovituslik on, et koerad läbivad algklassi enne, kui nad stardivad klassis 1. Klassi 3 reeglid ja juhised on avaldatud eraldi.
- 15.2 Algklassi võtted ja koefitsiendid
- 15.3 Jrk nr Võte Koefitsient
- 1.Ligipääsetavus 1
  - 2.Rühmas lamamine 2 minutit, koerajuht koera vaateväljas 3
  - 3.Kõrvalkõnd rihmaga 3
  - 4.Lamama minek liikumise pealt 3
  - 5.Juurdekutsumine 3
  - 6.Seisma jäämine liikumise pealt 3
  - 7.Juurdekutsumine koos hüppega üle tõkke 3
  - 8.Üldmulje 1
- Σ 20
- I järk - 80 % võrratu - 160 - 200 punkti
II järk - 70 % väga hea - 140 - alla 160 punkti
III järk - 50 % hea - 100 - alla 140 punkti

16 V ÜLDISED SOORITUS- JA HINDAMISJUHISED

16.1 Sooritus- ja hindamisjuhised

- 16.1.1 Sooritus- ja hindamisjuhised koosnevad:
- a) üldine osa, mis sisaldab sooritus- ja hindamisjuhiseid algklassile, klassidele 1 ja 2; ning
  - b) osa, mis sisaldab üksikute võtete sooritus- ja hindamisjuhiseid. Kui üksikute võtete kohta pole teisiti mainitud, siis üldised sooritus- ja hindamisjuhised puudutavad kõiki võtteid.
- 16.1.2 Kui võistluse ajal ilmneb midagi, mida ei ole käsitletud nendes eeskirjades ja juhistes, on kohtuniku otsustada, kuidas olukorda käsitleda või võtet hinnata. Kohtuniku otsus on lõplik ja võistlejatel ei ole õigust kohtuniku otsust vaidlustada.

16.2 Hinded

- 16.2.1 Võtteid hinnatakse, kasutades järgmisi punkte: 0 - 5 - 5,5 - 6 - 6,5 - 7 - 7,5 - 8 - 8,5 - 9 - 9,5 - 10.
- 16.2.2 Diskvalifitseerimine tähendab, et võistluspaari sooritus katkestatakse ja koer kaotab kõik seni saadud punktid. Koer ei saa võistlust jätkata.
- 16.2.3 Võtte katkestamine tähendab, et antud võtte eest punkte ei anta, kuid koer võib võistlust jätkata.

16.3 A) Üldised juhendid algklassi, klasside 1 ja 2 võtete hindamiseks ja sooritamiseks**16.3.1 Võtete sooritamine**

- kohtunik otsustab, millises järjekorras võtted sooritatakse. Järjekord peab olema kõikidele võistlejatele ühesugune.
- kohtunikul on õigus kontrollida ja käsitleda kõiki koeri enne, kui nad sisenevad võistlusplatsile.
- võtted algavad ja lõpevad algasendist. Algasendis istub koer koerajuhi vasakul küljel.
- kõik võtted algavad, kui liikumisjuht on juhatanud koerajuhi alguskohta ja koer on algasendis ning liikumisjuht ütleb "võte algab".
- võistluspaar peab lühikese aja jooksul sisse võtma algasendi võtte alguspunktis. Alklassis ja klassis 1 võib algasendi sissevõtmine võtta veidi rohkem aega võrreldes klassidega 2 ja 3. Koerajuht peab võtte alguspunkti jõudes valmis olema koera kiireks algasendisse võtmiseks.
- kõik võtted lõpevad, kui liikumisjuht ütleb "võte lõppenud" või "aitäh/tänan".
- kõik võtte erinevad faasid sooritatakse peale liikumisjuhilt loa saamist, välja arvatud erandid, mis on võtete kirjelduses välja toodud.
- koerajuht otsustab, kas anda koerale korduskäsk ja millal see anda.
- juhistes toodud liikumisjuhi käsud on soovituslikud. Oluline on, et käsud oleksid koerajuhile arusaadavad.
- koerajuht ei tohi koerale näidata võttega seotud kohti või suundi enne võtte algust või võtte ajal (v.a kõnealuse võtte jooksul lubatud juhtimine), vastasel juhul loetakse võtte mittesooritatuks.
- koer peab võtete vahel püsima koerajuhi vasakul küljel. Koer ei pea olema kõrvalasendis ega käsu all, kuid ta peab olema koerajuhi ligidal ja kontrolli all. Kui mingil põhjusel on võtete vahel viivitus, on koer lubatud panna lamama. Koera ei tohi lamavast asendist võtete jätkamiseks juurde kutsuda.
- koerajuht peab võistlusplatsil liikuma loomulikult ja sirgjooneliselt. Ebamäärane liikumine, liigsed žestid, kehakeel, signaalid ning ebaloomulik käte ja jalgade liigutamine alandavad hinnet. Pöörded ja ümberpöörded on 90° ja 180°. Pärast ümberpööret peab koerajuht jätkama liikumist samal sirgjoonel.
- algklassis ja klassis 1 võib koerajuht siseneda võistlusplatsile rihmastatud koeraga. Soorituse jooksul peab koerajuht hoidma rihma nii, et see ei oleks koerale nähtav või jätma selle toimkonna lauale. Võtete lõppedes võib koerajuht platsilt lahkumiseks koera taas rihmastada.
- klassis 2 jätab koerajuht koera rihma võistlusplatsilt väljapoole või toimkonna lauale. See kehtib kõikide võtete kohta.

- maiuste ja mänguasjade (nt pallid vmt) kasutamine võistlusplatsil on keelatud nii võtete ajal, kui ka võtete vaheajal. Kui kohtunik märkab, et koerajuhil on võistlusplatsil kaasas maius või mänguasi või ta kasutab neid premeerimiseks, siis võistluspaar diskvalifitseeritakse.
- koerajuht ei tohi võtte ajal koera puudutada, silitada ega muul moel kiita, vastasel korral loetakse võtte mittesooritatuks. Võtte lõppedes on lubatud mõõdukas kiitus (lühike sõnaline kiitus või paar patsutust). Liigne kiitmine, koera innustamine, mängimine, koerajuhile sülle hüppamine, koerajuhi jalgade vahelt slaalomi tegemine jms kutsub esile hoiatuse ning alandatakse üldmulje hinnet. Kui selline tegevus kordub, siis võistluspaar diskvalifitseeritakse.
- kohtunikul on õigus võtte katkestada, kui on ilmne, et koer ei suuda või ei taha võtet sooritada. Selline võtte loetakse mittesooritatuks.
- kohtunikul on õigus katkestada võistluspaari sooritus, kui koer ei tööta nõuetekohaselt või ta käitub häirivalt, näiteks pidevalt haukudes või vingudes. Kohtunik võib teha haukuvale või vinguvale koerale esmalt hoiatuse. Kui häiriv käitumine jätkub, siis võistluspaar diskvalifitseeritakse. See puudutab ka jätkuvat haukumist või vingumist võtete vahel.
- juurdekutsumise ja toomise võtetes võib koer tulla koerajuhi ette istuma. Koerajuhi käsu peale peab koer tulema kiirelt koerajuhi kõrvale algasendisse, püüdes kogu aeg tihedalt koerajuhi lähedal.
- toomise- ja juurdekutsumise võtetes ei pea kohtunikku teavitama sellest, kas koer tuleb enne ette istuma või kohe algasendisse. Kui sooritus on korrektne, võib kohtunik anda selle eest maksimumpunktid vaatamata sellele, kuidas oli plaanitud võtte algselt sooritada.

16.3.2 Esemee toomise võtted:

- kõikides toomise võtetes võib koer tulla koerajuhi ette istuma ja koerajuhi käsu peale loovutama eseme sellest asendist. Koerajuhi käsu peale peab koer tulema kiirelt koerajuhi kõrvale algasendisse, püüdes kogu aeg tihedalt koerajuhi lähedal.
- kui koerajuht viskab hantli ebasobivasse kohta (liiga lähedale, võistlusplatsilt välja), siis tuleb teha uus vise, mis aga vähendab võtte hinnet 2 punkti võrra. Kui ka teine vise on ebasobiv, loetakse võtte mittesooritatuks.
- koeral ei tohi lasta enne võtet haarata hantlit või toomiseset. Kui see siiski juhtub, on kõrgeim hinne 5 punkti. Käsud ja käemärgid:

-
- käsud on suulised käsud. Käemärgid võivad asendada suulist käsku või antud samaaegselt suulise käsuga. Viimane on määratletud võtte kirjelduses. Käemärgid peavad olema lühikesed ja kestma mitte kauem, kui suuline käsklus ning nad ei tohi sisaldada muud kehakeelt. Kasutada võib nii ühte kätt, kui ka kahte kätt korraga.
  - kehakeel tähendab keha liigutamist (mitte ilmtingimata sammude tegemist), keha, pea või õlgade pööramist ning käskluste andmist jalgadega. Kehakeele kasutamist karistatakse olenevalt selle tugevusest ja konkreetsest situatsioonist. Kui koerajuht teeb käskluse andmisel samme, loetakse võtte mittesooritatuks.
  - võtetes, kus on lubatud kasutada kas suulisi käsklusi või käemärke, peab koerajuht käemärkide kasutamisest teavitama kohtunikku enne võtte algust. See nõue ei kehti, kui võttes on lubatud kasutada korraga nii suuliseid käske, kui ka käemärke.
  - käsklust "koht" on lubatud anda võtetes, kus koerajuht eemaldub koerast või pöörab ümber ning koer peab jääma paigale.
  - käemärgid ei ole lubatud, kui koer on koerajuhi vasakul küljel (algasendis). Seda karistatakse karmilt ning olenevalt mõjutuse tugevusest, olukorrast ja kestvusest vähendatakse võtte eest saadavat hinnet 2-4 punkti võrra. Kui kasutatakse lisaks ka kehakeelt, on karistus alati karmim.
  - käesolevates eeskirjades kasutatud käsusõnad on soovituslikud. Lubatud on ka teised piisavalt lühikesed käsusõnad. Koera nime liitmine käsuga on lubatud vaid nendes võtetes, mis sisaldavad juurdekutsumist. Nimi ja käsklus tuleb öelda järjestikku nii, et nimi ja käsklus ei moodustaks kahte eraldi käsku. Koerajuhi juurest lahkumine
  - kui koer väljub koerajuhi kontrolli alt ja lahkub platsilt võtte ajal või võtete vaheajal, siis võistluspaar diskvalifitseeritakse (klassid 2 ja 3)
  - kui algklassis või klassis 1 väljub koer koerajuhi kontrolli alt ja lahkub platsilt, võib koerajuht kutsuda koera kaks korda. Kui koer tuleb tagasi, võib võistluspaar võistlemist jätkata, kuid see vähendab oluliselt üldmulje hinnet. Võtte, mille ajal koer lahkus platsilt, loetakse mittesooritatuks. Võistluspaar diskvalifitseeritakse, kui koer lahkub platsilt teist korda.
  - kui koer väljub koerajuhi kontrolli alt võtte ajal (katkestab harjutuse), võib koerajuht kutsuda koera kaks korda, ise kohalt liikumata. Kui koer tuleb kutse peale, loetakse võtte mittesooritatuks ja vähendatakse oluliselt üldmulje hinnet, kuid võistluspaar võib jätkata võistlemist. Kui koer ei tule teise kutse peale, siis võistluspaar diskvalifitseeritakse. Võistluspaar diskvalifitseeritakse ka siis, kui koer väljub kontrolli alt teist korda. Võtete hindamine
  - võtte hindamine algab, kui koer ja koerajuht on sisse võtnud koha võtte alguspunktis (koer

algasendis) ja liikumisjuht ütleb "võtte algab". Võtte hindamine lõpeb, kui liikumisjuht teatab "võtte on lõppenud" või "täna"

- kõik kõrvalekalded ideaalsest sooritusest alandavad hinnet: ülemäärased käsklused, topeltkäskud, kehakeel, kõrvalekalded algasendist, kõrvalekalded paralleelsest liikumisest jne.
- üldine hindamisjuhised on, et teine käsk alandab hinnet 1-2 punkti ja teise käsu mittetäitmise järel loetakse võtte (või selle osa) mittesooritatuks.
- koera haukumine, kasvõi juhuslikult ühes võttes, alandab hinnet. Võtte loetakse mittesooritatuks, kui koer haugub palju või pidevalt. Kui haukumine on jätkuv või kordub teistes võtetes, siis võistluspaar diskvalifitseeritakse. Sama kehtib ka vingumise kohta.
- haukumine ja vingumine võtte ajal alandab alati hinnet vähemalt 1 punkt, isegi siis, kui tegemist on ühe väga lühikese haugatusega (rõõmuhaugatus) võtte alguses (lõpus).
- kui koerajuht liigub kohalt käsku andes, loetakse võtte mittesooritatuks.
- kui koer ennetab käsku võtte alguses (näiteks ei jää algasendisse) võib kõrgeim hinne olla 8 punkti.
- kui algklassis või klassis 1 lahkub koer algasendist (alustab võtet) peale seda, kui võtte on alanud (võtted, kus koer saadetakse koerajuhist eemale), kuid enne koerajuhi käsklust (näiteks koer reageerib liikumisjuhi käsule), võib koerajuht koera ühe korra tagasi kutsuda. Kui koer tuleb tagasi ja sooritab võtte korrekselt, on kõrgeim võimalik hinne 6 punkti. Kui koer ei tule koerajuhi kutsumise peal tagasi, loetakse võtte mittesooritatuks.
- kui klassis 2 koer eemaldub koerajuhist pärast võtte alustamist, kuid enne koerajuhilt vastava käsu saamist, loetakse võtte mittesooritatuks. Koerajuhil ei ole lubatud kutsuda koera tagasi algasendisse ja võtet jätkata.
- koera karistamisel võistluspaar diskvalifitseeritakse.
- kui koerajuht puudutab koera võtte ajal, loetakse võtte mittesooritatuks. See võib esile kutsuda hoiatuse. Kui koera puudutamist võtte ajal või võtete vahel võib tõlgendada karistamisena, siis võistluspaar diskvalifitseeritakse.
- koera kinnihoidmine kaelarihmast võtete vahel kutsub esile hoiatuse.
- kui koer juurdekutsumis- või toomisvõtetes puudutab koerajuhti (kergelt, veidi) tülles koerajuhi ette istuma, alandatakse hinnet 1-2 punkti. Kui koer tõukab koerajuhti või tormab vastu teda, võib kõrgeim hinne olla 7 punkti.
- koera kiiruse hindamisel tuleks arvestada koera tõuga. Ideaalne kiirus ei ole kõikidele tõugudele samasugune. Kui koer reageerib käsule või kutsele koheselt, liigub tõuomaselt ühtlase tempoga ja

näitab selget taht võtte sooritada, peab ta saama maksimumpunktid, kui soorituses ei ole muid vigu ega puuduseid.

- kui koer ei istu võtet alustades rahulikult algasendis, on kõrgeim hinne 8 punkti.

- kui koer ei võta võtte lõpus algasendit, on kõrgeim hinne 7 punkti.

- kui koer ei võta võtte alguses vajalikku asendit (näiteks ei istu või ei lama), loetakse võtte mittesooritatuks.

- kui koer rahuldab platsil oma loomulikke vajadusi: o algklassis ja klassis 1 võtte ajal, loetakse võtte ja üldmulje mittesooritatuks (0 punkti). o algklassis js klassis 1 võtete vahel, loetakse üldmulje mittesooritatuks (0 punkti). o klassis 2 võtte ajal või võtete vahel, võistluspaar diskvalifitseeritakse

16.4 B) Kirjeldused ja juhendid algklassi võtete sooritamiseks ja hindamiseks

16.4.1 ALGKLASS

16.4.1.1 VÕTE 1. Ligipääsetavus [koefitsient 1]

Käsud: -

Sooritus:

Koer ja koerajuht võtavad sisse kohad neile näidatud paigas. Rihmastatud koer, kas seisab või istub koerajuhi vasakul küljel vabana käsust. Kohtunik läheneb koerale eestpoolt ning käsitleb koera.

Hindamine:

Hinnet alandavad koera hüplemine, mängimine ja kõrvalepõiklemine. Võtte loetakse mittesooritatuks, kui koer näitab selget hirmu või argust, ega lase end katsuda. Koer eemaldatakse võistlustelt, kui ta pureb või üritab pureda kohtunikku, koerajuhti või kedagi kolmandat või, kui ta ilmutab kontrollimatut (paanilist) hirmu.

16.4.1.2 VÕTE 2. Rühmas lamamine [koefitsient 3]

Käsud: „LAMA“, „KOHT“, „ISTU“

Sooritus:

Koerajuhid koos rihmastatud koertega võtavad sisse oma kohad rivis. Koerad istuvad algasendis rivis umbes 3m vahedega üksteisest. Liikumisjuhilt loa saades annavad koerajuhid koertele lamamiskäsu ning eemalduvad näidatud suunas umbes 20 meetri kaugusele ja jäävad seisma näoga koerte poole kaheks minutiks. Koerad peavad lamama otsesuunalises asendis, küünarnukid maas. Pärast 2 minuti möödumist tulevad koerajuhid liikumisjuhi juhendamisel üheskoos igauks oma koera kõrvale ning võtavad koerad põhiasendisse.

Kaheminutiline periood algab, kui kõik koerajuhid on eemaldunud määratud kaugusele ja jäänud seisma näoga koera poole. Rühmas peab olema vähemalt 3 ja mitte rohkem kui 6 koera.

Koerajuhtidele tuleb meelde tuletada, et käsklusi ei tohi anda liiga valju häälega. See võib mõjutada teisi koeri ja selle eest karistatakse karmilt.

Hindamine:

Liikumisjuht teatab "Eemaldage rihmad" ning, kui koertel on rihmad eemaldatud, siis "Võte algab". Sellega algab võte kõigile rivis olevatele võistlejatele. Võte lõppeb, kui koerajuhid on naasnud oma koerte juurde ja kõik koerad on algasendis ning liikumisjuht või kohtunik on teatanud „Võte lõppenud“. Kui koer ei lähe lamama teise käsu peale, tõuseb seisma või liigub kohalt rohkem, kui 2 oma kehapiikkust enne aja täitumist või, kui ta haugub häirivalt kogu võtte sooritamise aja, loetakse võtte mittesooritatuks (0 punkti). Rahutus, näiteks keha kallutamine ühelt küljelt teisele alandab hinnet. Koer võib pead pöörata ja ümbrust jälgida, samuti on koeral lubatud pöörata tähelepanu võistlusplatsi seest ja väljast tulevatele helidele või häälele. Kuid see ei tohi jätta muljet rahutusest või hirmust.

Kui koer tõuseb seisma ja läheb teise koera poole nii, et sellest võib tekkida kakluse oht, siis tuleb võtte katkestada. Teised koerad sooritavad võtte uuesti. Kaklusohu tekitanud koer ei saa sooritust korrata. Hinnet alandatakse 3-5 punkti, kui koer tõuseb istuma või roomab alla 2 oma kehapiikkuse. Kui koer vingub, alandatakse hinnet 1-3 punkti, kui ta on rahutu või haugub, siis alandatakse hinnet 2-5 punkti.

Kui koer istub kogu võtte soorituse aja, on kõrgeim hinne 5. Hinnet mõjutavad samuti koera lamamisasend ja -suund. Koera peab võib olla langetatud käppadele ja lubatud on tagajalgade puusaasend, kuid näiteks lamamine külili või selili alandavad hinnet 3-5 punkti. Kui koer reageerib (läheb alguses lamama või tõuseb lõpus istuma) enne koerajuhi käsklust (näiteks kaasvõistleja käsule), on kõrgeim hinne 8 punkti.

Kui koer on läinud lamama või tõusnud istuma enne koerajuhi käsklust ja muudab asendit omaalgatuslikult või käsuga (tõuseb tagasi istuma või läheb tagasi lamama), on kõrgeim hinne 7 punkti. Kui koer lamab külili, on kõrgeim hinne 7 punkti. Kui koer tõuseb istuma või seisma pärast 2 minuti möödumist, kui koerajuht on tagasi tulnud võistlusplatsile, on kõrgeim hinne 7 punkti. Kui koer tuleb siis vastu, on kõrgeim hinne 5 punkti.

16.4.1.3 VÕTE 3. Liikumine kõrval rihma otsas [koefitsient 3]

Käsud: „KÕRVAL“

Sooritus:

Kõrvalkõnd sooritatakse normaaltempo ja see peab sisaldama liikumisi vasakule ja paremale, ümberpöördeid ja peatumisi. Kõrvalkõnd peab sisaldama ka jooksmist, kuid sellel kiirusel on lubatud ainult parempöörded. Võttes ei ole aeglast liikumist.

Kõrvalkõnni ajal peab rihmastatud koer liikuma innukalt koerajuhi vasakul küljel paralleelselt koerajuhiga, õlg koerajuhi vasaku põlvega kohakuti. Koerajuhi käed ja jalad peavad võtte ajal liikuma loomulikult. Koerajuht võib ümberpöörat sooritada nii üle vasaku, kui ka üle parema õla. "Saksa ümberpöore" on samuti lubatud, st, et koer liigub ümberpöördel tihedalt ümber koerajuhi parema külje.

Pärast ümberpöoret (180°) peab koerajuht jätkama liikumist samal sirgjoonel. Pöörded paremale ja vasakule peavad olema täisnurksed (90°). Koerajuht ei tohi pöörata pead ega õlga, samuti ei tohi kasutada kehakeelt.

Käsklust võib anda alati liikumist alustades, liikumiskiiruse muutmisel ja kohapeal sammude tegemisel. Kõrvalkäsku ei tohi korrata pööretel ja peatumistel. Kui koerajuht peatub, peab koer käsuta võtma kiirelt algasendi. Kõik ühel ja samal eksamil või võistlustel osalevad koerad sooritavad kõrvalkõnni sama liikumisskeemi järgi.

Hindamine:

Hindamisel tuleb arvestada võtte sooritamist tervikuna. Kui koer liigub aeglaselt, võib kõrgeim hinne olla 6-7 punkti. Kontakti puudumine ja lisakäsud on vead.

Igasugune kõrvalekaldumine nõutud kõrvalliikumise asendist, nagu vingumine, haukumine, hüppamine, mängimine, koerajuhist mahajäämine või etteruttamine, alandavad hinnet. Viltune kõrvalasend (ei ole koerajuhiga paralleelne) alandab hinnet umbes 2 punkti.

Hinnet alandatakse, kui koer liigub koerajuhile nii lähedal, et see häirib või takistab koerajuhi liikumist. Veelgi suuremaks veaks loetakse koerajuhile toetumist või koerajuhiga kokkupõrkamist. Kui koera põhiasendid on viltused, alandatakse hinnet 1-3 punkti. Kui koer ei tee ühtki põhiasendit, on kõrgeim hinne 7 punkti.

Koerajuhi ebamäärane liikumine alandab hinnet. Võtte loetakse mittesooritatuks, kui koerajuht kasutab koera juhtimiseks rihmast tõmbamist või, kui rihm on liikumisel pingul. Lisakäsud alandavad hinnet.

16.4.1.4 VÕTE 4. Lamama minek liikumise pealt [koefitsient 3]

Käsud: "KÕRVAL", "LAMA", "KÕRVAL"

Sooritus:

Koerajuht ja koer alustavad algasendist sirgjoonelist liikumist normaalses tempos. Peale umbes 10 meetri läbimist annab koerajuht ilma peatumata, koerale lamamiskäsu. Koer peab lamama koheselt. Koerajuht jätkab liikumist veel umbes 10 meetrit, pöörab ümber ja jääb seisma näoga koera suunas. Peale 3 sekundi möödumist läheb koerajuht koera juurde tagasi ja võtab koera algasendisse. Kõik võtte erinevad faasid sooritatakse peale liikumisjuhilt või kohtunikult loa saamist, välja arvatud ümber pööramine.

Hindamine:

Lisakäsk, mis tuleb anda viivitamatult, alandab hinnet 2 punkti. Aeglane lamamaminek ja viltune lamamisasend alandavad hinnet 1-4 punkti. Liikumine peale käsku alandab hinnet 1-5 punkti. Kui koer ei täida teist lamamiskäsku või liigub peale käsu saamist rohkem, kui 2 oma kehapiikkust enne koerajuhi ümberpööramist, loetakse võtte mittesooritatuks.

Kui koer muudab õiget asendit enne, kui koerajuht on teinud ümberpöörde, on kõrgeim hinne 5 punkti. Kui koer muudab õiget asendit peale seda, kui koerajuht on teinud ümberpöörde, on kõrgeim hinne 7 punkti. Kui koer siis liigub paigalt või tuleb vastu, on kõrgeim hinne 5 punkti. Mittekorrektne kõrvalliikumine alandab hinnet 1-2 punkti.

Käemärkide ja kehakeele kasutamine lamamiskäsu andmisel on tõsine eksimus ning seda karistatakse tõsiselt. Sõltuvalt mõjutuste tugevusest ja kestvusest alandatakse hinnet 3-5 punkti võrra.

16.4.1.5 VÕTE 5. Juurdekutsumine [koefitsient 3]

Käsud: „LAMA“, „KOHT“, „SIIA“, („KÕRVAL“)

Sooritus:

Koerajuht jätab koera lamama ja eemaldub umbes 15m kaugusele näidatud suunas. Liikumisjuhilt loa saades kutsub koerajuht koera enda juurde. Koer peab tulema kiiresti ja otsejoones koerajuhi juurde. Juurdekutsumise käsule võib lisada koera nime, kuid nimi ja käsklus tuleb öelda järjestikku selliselt, et nimi ja käsklus ei moodustaks kahte eraldi käsku.

Hindamine:

Tähtis on, et koer täidaks juurdekutsumiskäsku innukalt. Koer peab liikuma reipalt, liikumiskiirust muutmata ja vähemalt kiires traavis. Aeglane liikumine on viga. Koera kiiruse hindamisel tuleb arvesse võtta koera tõugu.

Kui antakse rohkem, kui üks juurdekutsumiskäsk, on kõrgeim hinne 7 punkti. Tuleb teise käsu

peale – 7p. Tuleb kolmanda käsu peale – 5p. Kui koer ei täida kolmandat juurdekutsumiskäsku, loetakse võte mittesooritatuks. Kui koer liigub kohalt enne juurdekutsumiskäsku üle 2 oma kehapiikkuse, loetakse võte mittesooritatuks.

Kui koer tõuseb istuma, seisma või liigub kohalt alla 2 oma kehapiikkuse enne juurdekutsumiskäsku, on kõrgeim hinne 8 punkti. Aeglane juurdetulek alandab hinnet 2-5 punkti.

16.4.1.6 VÕTE 6. Seisma jäämine liikumise pealt [koefitsient 3]

Käsud: „KÕRVAL“, „SEISA“, „KÕRVAL“

Sooritus:

Koerajuht ja koer alustavad algasendist sirgjoonelist liikumist normaalses tempos. Peale umbes 10 meetri läbimist annab koerajuht ilma peatumata, koerale seismiskäsu. Koer peab seisma jääma koheselt. Koerajuht jätkab liikumist veel umbes 10 meetrit, pöörab ümber ja jääb seisma näoga koera suunas. Peale umbes 3 sekundi möödumist läheb koerajuht koera juurde tagasi ja võtab koera algasendisse. Kõik võtte erinevad faasid sooritatakse peale liikumisjuhilt või kohtunikult loa saamist, välja arvatud ümber pööramine.

Hindamine:

Lisakäsk, mis tuleb anda viivitamatult, alandab hinnet 2 punkti. Aeglane seismajäämine ja viltune asend alandavad hinnet 1- 4 punkti. Liikumine peale käsku alandab hinnet 1- 5 punkti. Kui koer ei täida teist seismiskäsku või liigub peale käsu saamist rohkem, kui 2 oma kehapiikkust enne koerajuhi ümberpööramist, loetakse võte mittesooritatuks. Kui koer läheb kohe istuma või lamama, loetakse võte mittesooritatuks.

Kui koer muudab õiget asendit enne, kui koerajuht on teinud ümberpöörde, on kõrgeim hinne 5 punkti. Kui koer muudab õiget asendit peale seda, kui koerajuht on teinud ümberpöörde, on kõrgeim hinne 7 punkti. Kui koer siis liigub paigalt või tuleb vastu, on kõrgeim hinne 5 punkti. Mittekorrektne kõrvalliikumine alandab hinnet 1-2 punkti.

Käemärkide ja kehakeele kasutamine lamamiskäsu andmisel on tõsine eksimus ning seda karistatakse tõsiselt. Sõltuvalt mõjutuste tugevusest ja kestvusest alandatakse hinnet 3-5 punkti võrra.

16.4.1.7 VÕTE 7. Juurdekutsumine koos hüppega üle tõkke [koefitsient 3]

Käsud: „KOHT“, „TULE VÕI HOPP“, („KÕRVAL“)

Sooritus:

Liikumisjuhilt loa saades, jätab koerajuht koera istuma tõkke ette (2-4 m), liigub ise teisele poole tõket (2-4 m) ja liikumisjuhilt loa saades, kutsub koera. Koer peab hüppama üle tõkke ja tulema koerajuhi juurde algasendisse. Tõkke kõrgus peab olema umbes koera turjakõrgune. Tõkke maksimaalne kõrgus on 50 cm.

Hindamine:

Liikumisjuhi loal ja teatamise järel "Võte algab", eemaldub koerajuht koerast. Võte lõpeb, kui koer on võtnud algasendi ja liikumisjuht teatab "Võte lõppenud".

Hindamisel tuleb tähelepanu pöörata koera valmidusele koerajuhi käske täita, koera liikumiskiirusele ja sirgjoonelisusele koerajuhi juurde liikumisel.

Kui koer riivab tõket kasvõi kergelt, on kõrgeim hinne 8 punkti. Kui koer toetub hüppe ajal tõkkele või ei soorita hüpet, loetakse võte mittesooritatuks.

16.4.1.8 VÕTE 8. Üldmulje [koefitsient 1]

Hindamine:

Üldmulje hindamisel on põhiline koera valmidus töötada ja täita koerajuhi käske. Olulised on ka soorituse korrektsus ja täpsus ning ka koera ja koerajuhi loomulik liikumine. Kõrge hinde saamiseks peavad koerajuht ja koer töötama, kui üks meeskond, nautima mõlemapoolset koostööd ja näitama head sportlaslikkust.

Võtete ajal ja võtete vaheajal toimuv mõjutab üldmulje hinnet. Võistluspaar ei saa üldmulje eest punkte, kui koer lahkub võistlusplatsilt või rahuldab võistlusplatsil oma loomulikke vajadusi. Kui koer väljub koerajuhi kontrolli alt võtte ajal või võtete vahepeal (kasvõi ühe korra), kuid ei lahku platsilt, on kõrgeim hinne 5 punkti.

16.4.2 Klasside SK1, SK2 ja SK3 reeglid ja juhised on avadlatud eraldi: vaata KKK 31-02:2016 "Eeskirjad ja juhised sõnakuulelikkuse katsetel osalemiseks klassidele 1, 2 ja 3".